Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Claire L Stafrace Zammit B.A. LL.D.

Il-Pulizija
[Spettur Maurice Curmi]

vs

Elsayed Abdul Salam El Sisy

Kumpilazzjoni Numru: 1141/10

Illum, 6 ta' Gunju, 2016

Il-Qorti,

Rat l-akkuza migjuba kontra l-imsemmi Elsayed Abdul Salam El Sisy detentur ta' passaport Egizzjan numru 1277769.

Akkuzat talli:

F'Novembru 2010, u fix-xhur ta' qabel, f'dawn il-Gzejjer, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti, izda li jiksru l-istess disposizzjonijiet tal-ligi u li gew maghmula b'rizoluzzjoni wahda, b'mezzi kontra l-ligi jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz jew ta' kwalifiki foloz, jew billi nqeda b'qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila, setgha fuq haddiehor, jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex qanqal tama jew biza' dwara grajja kimerika, ghamel qligh ta' aktar minn elfejn tleit mija u disgha u ghoxrin Ewro u sebgha u tletin centezmu (€2,329.37), ghad-detriment ta' Joseph Bharwani detentur tal-karta tal-identita` numru 328953M, ai termini tal-Artikoli 18, 308, 309 u 310 tal-Kodici Kriminali Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

U aktar talli fl-istess zmien, lok u cirkostanzi, approprja ruhu, billi dawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna ohra, minn haga ta' haddiehor li kienet giet fdata jew ikkunsinjata lilu taht titolu illil jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat u cioe` is-somma ta'

aktar minn elfejn tliet mija u disgha u ghoxrin Ewro u sebgha u tletin centezmu (€2,329.37), ghad-detriment ta' Joseph Bharwani detentur tal-karta tal-identita` numru 328953(M), ai termini tal-Artikoli 293 u 294 tal-Kodici Kriminali, Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat it-talba tal-prosekuzzjoni sabiex barra milli tapplika l-piena skont il-Ligi, tordna lill-imputat sabiex ihallas l-ispejjez li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra tal-esperti, ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kodici Kriminali, Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat li l-imputat ikkontesta l-akkuzi kif dedotti kontrih;

Rat l-Artikoli tal-Avukat Generali datati erbatax (14) ta' Dicembru 2010 li bihom ta l-kunsens tieghu sabiex din il-Qorti titttratta u tiddeciedi din il-kawza bi procedura sommarja u dawn huma:

1. Artikoli 308, 309, 310 (1)(a) u 18 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
2. Artikoli 18, 293 u 294 u 310 (1)(a) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. Artikoli 17, 18, 23, 23A, 31 u 533 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat ukoll illi l-imputat ma kellux oggezzjoni sabiex din il-Qorti kif komposta tiddeciedi dawn il-proceduri; u

Rat l-atti kollha tal-kawza inkluz ix-xhieda u d-dokumenti kollha kif ukoll rat is-sottomissjonijiet miktuba tal-parte civile izda d-difiza ghal xi raguni ma

ssottomettietx in-nota taghha ghalkemm inghatat zmien opportun sabiex taghmilha izda baqghet inadempjenti.

Ikkunsidrat:

Illi din il-kawza tittratta fuq allegat frodi u approprjazzjoni indebita min-naha tal-imputat kontra il-parte civile Joseph Barwani. Il-fatti fil-qosor huma s-segwenti:

Joseph Bharwani li huwa bniedem fin-negozju u li kien jiggestixxi hanut ta' oggetti varji fil-Belt u li kien precedentement jinnegozja mal-imputat, kien ordna diversi *t-shirts* mill-imputat u dan kien hallsu bil-quddiem is-somma ta' erbat elef Ewro (EUR 4,000) u dan f'Settembru 2010. L-imputat kien qallu li dan kien ser imur igibhom minn barra izda din il-merkanzija qatt ma waslet u l-parte civile qatt ma rceva l-ammont li kien ta lill-imputat.

Illi ulterjorment l-imputat kien issellef xi flus mill-istess parte civile u li dawn kienu tlett elef Ewro (EUR 3,000) li kien sellifhomlu ghal xi merkanzija li kellu jixtri, tlettax-il elf Ewro in kontanti (EUR 13,000) bhala self iehor; tmien mitt Ewro (EUR 700) kellu bzonnhom biex jibghathom lill ommu. B'kollox ghalhekk skond il-parte civile, l-imputat kellu jaghtih is-somma ta' sbatax-il elf u tmien mitt Ewro (EUR17,800) li kellu jaghtihomlu sa' Ottubru 2010.

Illi l-istess parte civile esebixxa xi karti fejn allegatament juru dawn id-djun (Dok. JB1 *et seq*) (a fol 23 – 26).

Xehdu xhieda ohra in sostenn tal-parte civile fejn dawn kienu allegatament ingidmu mill-imputat fejn kienu sellfu xi flus lilu u dan qatt ma taghomlhom. Huma kollha kkonfermaw illi l-imputat kien fin-negozju li jimporta oggetti varji bhal flokkijiet.

Illi l-imputat qed jigi addebitat lilu akkuzi bbazati fuq frodi u approprjazzjoni indebita kkontemplati bl-Artikoli 308 u 309 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi l-Artikolu 308 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi testwalment:

> *"Kull min, b'mezzi kontra l-ligi, jew billi jaghmel uzu ta ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi jinqeda b'qerq iehor, ingann, jew billi juri haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila, setgha fuq haddiehor, jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza' dwar xi grajja kimerika, jaghmel qliegh bi hsara ta' haddiehor . . . .".*

Illi l-gurisprudenza nostrana dejjem kienet illi sabiex tissussisti r-reat ta' truffa mhix bizzejjed is-semplici gidba, izda hu necessarju u essenzjali li jkun hemm ukoll l-apparat estern li jaghti fidi u kredibilita' lil dik il-gidba.

Fil-fatt, fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell bl-ismijiet **<u>Pulizija v. George Manicolo (deciza 31 ta' Lulju 1998 Onor P. Vella)</u>** intqal hekk:

"Dan l-att estern jista' jiehu diversi forom, kultant anke atti teatrali. Irid ikun att, jew atti, li jimpressjonaw bniedem ta' intelligenza u prudenza ordinarja u normali, ghandhom ikunu atti frawdolenti li necessarjament iqajjmu sentiment kif hemm indikati fl-Artikolu 308 hawn fuq citat. Irid ikun hemm il-messa in xena, u ghalhekk, kif intqal, il-gideb wahedhom mhumiex sufficjenti. Iridu jkunu atti, inkluz kliem helu u perswassiv, li jwasslu lil xi hadd jemmen fl-ezistenza ta' xi haga msemmija mill-frodatur, liema haga, in realta`, ma tezistix. Minbarra l-gideb ghalhekk, irid ikun hemm l-ingann, ir-raggiri jew is-simulazzjoni li jwasslu sabiex il-vittma jemmen jew ikollu fidi f'dak li qed jigi lilu mwieghed mill-frodatur. Dan l-ingann, ghalhekk, ghandu ikun akkumpanjat b'artifizji kwazi teatrali u mhux semplicement weghdiet, promessi u kliem semplici. Dan hu element ferm importanti fir-reat ta' frodi. Biex ikun hemm dawn l-artifizji, mhux bizzejjed il-kliem wahdu, izda dan il-kliem ghandu jkun elokwenti, studjat u perswassiv; ma dan it-tip ta' kliem ghandu jkun hemm xi haga esterna li apparentement tikkonferma u tipprova l-fatti assenti, cjoe` apparat estern li jirrivesti bi kredibilita` l-affermazzjoni menzjoniera tal-frodatur.

Din il-messa in xena hi maghmulha minn dawn l-artifizji jew raggiri idonei li jinducu u fil-fatt ikunu inducew lill-vittma fi zball u li bhala rizultat ta' dan l-izball, il-vittma taghmel jew tonqos li taghmel xi haga li ggibilha telf patrimonjali bil-korrispondent qligh ghall-agent frodatur."

Illi f'sentenza fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs. Charles Zarb</u>** moghtija fit-22 ta' Frar 1993, il-Qorti ta' l-Appelli Kriminali ghamlet espozizzjoni ferm preciza, studjata u dettaljata ghar-rigward tal-elementi ta' dana r-reat. Il-Qorti bdiet sabiex esprimiet ruhha b'dan il-mod ghar-rigward ta' dana r-reat fejn qalet:

"Id-delitt tat-truffa huwa l-iprem fost il-kwalitajiet ta' serq inproprji u hu dak li fl-iskola u fil-legislazzjoni Rumana kien maghruf bhala steljolat u li jikkorrispondi ezattament ghat-truffa tal-Codice Sardo, ghal frodi tal-Kodici Toskan, ghal Engano jew Estafa fil-kodici Spanjol, ghal Bulra f'dak Portugiz, u ghal Esroquerie fil-Kodici Franciz. […] Id-disposizzjonijiet tal-Kodici taghna kienu gew mehuda minn Sir Adriano Dingli mill-paragrafu 5 ta' l-artikolu 430 tal-Kodici delle Due Sicilie li hu identiku hlief ghal xi kelmiet insinjifikanti ghal Kodici Franciz (Artikolu 405) avolja dan, il-Kodici

delle Due Sicile, it-truffa kien sejhilha Frodi […]. Skond gurisprudenza kostanti, l-ingredjenti ta' l-element materjali ta' dan id-delitt ta' truffa, huma dawn li gejjin. Fl-ewwel lok bhala suggett attiv ta' dan id-delitt jista' ikun kulhadd. Fit-tieni lok il-Legislatur, aktar mill-interess socjali tal-fiducja reciproka fir-rapport patrimonjali individwali, hawn qed jittutela l-interess pubbliku li jimpedixxi l-uzu ta' l-ingann u tar-raggieri li jinducu bniedem jiddisponi minn gid li fil-kors normali tan-negozju ma kienx jaghmel. Fit-tielet lok hemm l-element materjali tat-truffa u jikkommetti d-delitt tat-truffa kull min: (a) b'mezzi kontra l-ligi, jew (b) billi jaghmel uzu minn ismijiet foloz jew (c) ta' kwalifiki foloz jew (d) billi jinqeda b'qerq iehor u (e) ingann jew 11 (f) billi juri haga b'ohra sabiex igieghel titwemmen lezistenza ta' intraprizi foloz, (g) jew ta' hila; (h) setgha fuq haddiehor jew (i) ta' krediti immaginarji jew (j) sabiex iqanqal tama jew biza dwar xi grajja kimerika, jaghmel qliegh bi hsara ta' haddiehor. [...H]u necessarju biex ikun hemm ir-reat ta' truffa, li lmanuvri jridu jkunu ta' natura li jimpressjonaw bniedem ta' prudenza u sagacja ordinarja, li jridu jkunu frawdolenti u li hu necessarju li jkunu impjegati biex jipperswadu blassistenza ta' fatti li qajmu sentimenti kif hemm indikat filligi. […] Dwar l-artifizzji intqal mill-Qorti illi "hemm bzonn biex ikun reat taht l-Artikolu 308 illi l-kliem jkun akkumpanjat minn apparat estern li jsahhah il-kelma stess fil-menti ta' l-iffrodat. Din it-tezi hija dik accettata fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti anke kolleggjalment komposta fil-kawza Reg vs. Francesco Cachia e Charles Bech (03.01.1896 – Kollez.XV.350) li fiha intqal illi "quell'articolo non richiede solamente una asserzione mensioniera e falza, ma richiede inoltre che siano state impiegate, inganno, raggiro o simulazione, ed é necessario quindi che la falza asseriva sia accompagnata da qualche atto diretto a darla fede".

Illi fid-decizjoni fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs. Charles Zarb</u>** ikkwotata hawn fuq, il-Qorti ta' l-Appelli Kriminali ccitat lill-Imhallef Guzé Flores fejn qal illi:

"kif jidher mid-dicitura partikolari deskrittiva adoperata, hemm bzonn li tirrizulta materjalita' specifika li sservi ta' supstrat ghall-verosimiljanza tal-falsita' prospettata bhala vera u b'hekk bhala mezz ta' qerq. Ma huwiex bizzejjed ghal finijiet ta' dak l-artikolu affermazzjonijiet, luzingi, promessi, minghajr l-uzu ta' apparat estern li jirrivesti bi kredibilita' l-affermazzjonijiet menzjonjieri tal-frodatur. Il-ligi taghti protezzjoni specjali kontra l-ingann li jkun jirrivesti dik il-forma tipika, kwazi tejatrali, li tissupera il-kawtela

ordinarja kontra s-semplici u luzingi, u li taghti li dawk l-esterjorita' ta' verita` kif tirrendi lidea l-espressjoni felici fid-dritt Franciz mise-en-scene".

L-istess Imhallef Flores ikompli jghid li:

"….Kwantu jirrigwarda l-element formali, cioé kwantu jirrigwarda d-dolo ta' dan ir-reat ta' truffa, jinghad illi jrid jkun hemm qabel xejn l-intenzjoni tal-frodatur li jipprokura b'ingann l-konsenja tal-flus jew oggett li jkun fi profit ingust tieghu. L-ingustizzja tal-profitt tohrog mill-Artikolu 308 tal-Kodici Kriminali fejn il-kliem "bi hsara ta' haddiehor" ma jhallux dubbju dwar dan. Jigifieri biex ikun hemm l-element intenzjonali tar-reat ta' truffa, hemm bzonn li s-suggett attiv tar-reat fil-mument tal-konsumazzjoni tieghu ikun konxju ta' l-ingustizzja tal-profitt u b'dan il-mod il-legittima produttivita tal-profitt hija bizzejjed biex teskludi d-dolo."

Illi tenut kont ta' dak li nghad hawn fuq din il-Qorti thoss illi dawn ir-rekwiziti ma gewx sodisfatti mill-prosekuzzjoni ghaliex gialadarba l-imputat kien diga` fin-negozju u gialadarba ma hareg minn imkien illi l-imputat iffabbrika storja sabiex jiehu l-flus li ha, mela l-elementi tar-reat ta' frodi ma gewx sodisfatti. Illi l-provi li ngabu kienu aktar jirrelataw x'gara wara u cioe` kemm-il darba l-parte civile kien jigri wara l-imputat sabiex jiehu flusu lura u l-istess imputat ma kienx jinstab jew kien jaharbu. Sfortunatament dan mhux bizzejjed sabiex jigi ppruvat il-*mens rea* necessarja ghar-reat ta' frodi.

Illi ghar-reat ta' approprjazzjoni indebita qed jigi kkwotat l-Artikolu 309 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta li jghid hekk:

"Kull min, bi hsara ta' haddiehor, jaghmel xi qligh iehor b'qerq, mhux imsemmi fl-artikoli ta' qabel ta' dan is-sub-titolu, jehel, meta jinstab hati, il-piena tkun ta' prigunerija minn xahrejn sa sentejn jew il-multa".

Skond gurisprudenza kostanti w anke awturi tal-ligi, l-elementi ta' dan ir-reat ta' approrazzjoni indebita huma dawn li gejjin:

1. Illi l-pussess tal-haga jkun gie trasferit lis-suggett attiv tar-reat voluntarjament mill-proprjetarju jew detentur, ikun min ikun. Jigi specifikat hawnhekk biex ma jkunx hemm ekwivocita`, li l-konsenja da parti tal-proprjetarju jew detentur lill-agent jew lis-suggett attiv tad-delitt, trid tkun maghmula con l'*animo di spostarsi del posesso*, ghax altrimenti jiffugura mhux ir-reat tal-appropazzjoni indebita, imma tas-serq.

2. Illi t-trasferiment tal-pussess ma jridx ukoll ikun jimporta t-trasferiment tad-dominju, cioe` tal-proprjeta` ghaliex f'dan il-kaz ma jiffugurax l-element tal-azzjoni ndebita;

3.Illi l-oggett irid ikun mobbli;

4. Illi l-konsenjatarju in vjolazzjoni tal-kuntratt jaghmel tieghu il-haga, cioe` japproprja ruhu minnha jew ibiegha jew jiddistruggiha *a proprio comodo o vantaggio*; u

5. Irid ikun hemm wkoll l-intenzjoni tas-suggett attiv tar-reat li japproprja ruhu mill-oggett li jkun jaf li huwa ta' haddiehor u finalment xi awturi jsostnu wkoll li jrid ikun hemm id-dannu patrimonjali kawzat lill-proprjetarju li fil-konfront tieghu tkun saret l-appropazzjoni indebita.

Fuq dan il-punt din il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-hamsa (5) ta' Marzu, 1993 fil-kawza fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs Ali Abdulla Bakush</u>** fejn dik il-Qorti ddecidiet li ma tespandix fuq dan l-ahhar element ghaliex hemm teoriji li appena s-suggett attiv tar-reat idawwar bi profitt ghalih l-oggett, dan minnu nnifsu ikun jikkostitwixxi dannu patrimonjali. Hu x'hinu pero`, jidher car li l-kuncett kollu tal-appropazzjoni

indebita huwa koncepit mhux biss fuq l-abbuz ta' fiducja imma fuq il-fatt li persuna taghmel uzu bi profitt ghaliha minn oggett li jappartjeni lil haddiehor, liema haddiehor ikun fada dak l-oggett f'idejn is-suggett passiv f'wiehed mic-cirkostanzi li jikkontempla l-Artikolu 293 tal-Kodici Kriminali.

Ghaldqstant, b'approprazzjoni indebita wiehed jifhem li dik il-vjolazzjoni ta' dawn il-kuntratti li bbazati kif inhuma fuq il-fidjucja, jissejjah kuntratt fiducjarju u essenzjalment jikkonsisti fil-bidla tal-haga fdata ghal skop determinat.

<u>Carrara</u> fil-ktieb tieghu Diritto Penale (vol 4. para 284) li wkoll jissejjah dan r-reat truffa b'mod l-aktar sintetiku, jiddefinixxi dan ir-reat bhala:

> ***" la dolosa approprazione di una cosa altrui che si e' ricevuto del propretario per una convenzione non translattiva di domino e da uzo determinato."***

Essenzjalment ghalhekk l-approprazzjoni indebita ma hi xejn hlief ; skond il-kliem tal-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawza fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija v. Joseph Mifsud</u>** (dec 2.12.1992); abbuz ta' fiducja li permezz tieghu wiehed jirrendi bi profitt ghalih haga li tkun giet konsenjata lilu jew fdata f'idejh b'att liberu u spontanju.

B'dan il-Qorti riedet tfisser li jrid ikun hemm konverzjoni tal-oggett fdat lilu u hemm din il-konverzjoni meta l-akkuzat ikun ircieva l-haga biex minnha

jaghmel uzu determinat u minflok li jikkommettiha ghal beneficcju tieghu stess jew jiddisponi mill-haga kuntrarjament ghal pattijiet stipulati *in buona fede*.

Fil-fatt, **Luigi Maino** fil-ktieb tieghu Commento al Codice Penale Italiano Vol. V pg. 347 jghid li:

> ***"L'approprazione indebita si consuma col disporre delle cose contro la legge del patto stipulato a buona fede."***

Illi fil-kaz in ezami il-Qorti hija rinfaccjata b'zewg xenarji wiehed tal-merkanzija li giet ordnata mill-parte civile lill-imputat u li din, ghal xi raguni jew ohra, qatt ma waslet. Ghalkemm l-imputat qal illi din kienet waslet u fil-fatt il-kwerelat kien qallu biex ibiddillu l-merkanzija, xorta wahda ma tantx hija kredibbli din l-istorja ghaliex fl-ewwel lok kieku l-kwerelant kien jghidha, u fit-tieni lok din il-merkanzija qatt ma regghet waslet ghand il-kwerelant. Ta' min jghid illi l-imputat ammetta dan id-dejn fix-xhieda tieghu. Dan certament jikkostitwixxi appropjazzjoni indebita.

Ix-xenarju l-iehor huma tal-flus li gew mislufa lill-imputat mill-kwerelant u dawn ukoll qatt ma waslu. Illi ghalkemm certament il-kwerelant jista' jkollu azzjoni civili ta' dejn mal-imputat u l-Qorti hija konvinta illi huwa ghamel dak li huwa mehtieg skond il-ligi civili sabiex jikkawtela dan id-dejn, certament il-Qorti thoss illi l-estremi tar-reat ta' appropjazzjoni indebita ma gewx ippruvati. Dan ghaliex ghalkemm l-imputat ammetta certu dejn mill-kumplament tal-ammont,

dan ma jfissirx illi l-prosekuzzjoni irnexxielha tipprova l-kaz taghha. Illi l-prosekuzzjoni naqset li ggib prova tal-awtenticita` tad-dokument ipprezentat mill-kwerelant u cioe` Dok JB1 u titlob li jitqabbad espert kalligrafu sabiex jezamina il-firma f'dawk il-kitbiet. Il-prosekuzzjoni inoltre naqset li ggib prova li effettivament dawk il-flus mislufa ma gewx uzati ghal patt miftiehem mal-kwerelant (u cioe` ghal omm l-imputat jew ghal merkanzija jew ghall-isptar). Dawn in-nuqqasijiet ghandhom jimmilitaw favur l-imputat.

Ghal dawn il-motivi u wara li rat l-Artikoli 18, 293, 294, 310 (1)(b), 308, 309 (1)(a) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, ssib lill-imputat **El Sayed El Sisy** hati biss tat-tieni (2) akkuza kif dedotta kontrih ghall-ammont ta' erbat elef Ewro skont kif inghad u bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A u H tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta tikkundannah ghal sena (1) prigunerija li qed jigu sospizi ghal sentejn (2) filwaqt li tikkundannah ihallas lill-kwerelant Joseph Bharwani is-somma ta' erbat'elef Ewro (EUR4,000) fi zmien sitt (6) xhur dekorribbli mid-data ta' din is-sentenza.

Finalment, spejgat fi kliem semplici lill-imuptat, ir-riperkussjonijiet jekk din l-ordni ma tigix obduta.

Dr Claire L Stafrace Zammit B.A. LL.D.
Magistrat